

DECLARACIÓ DEL DESENVOLUPAMENT LOCAL SOSTENIBLE DE VILAFANT

resum de la diagnosi i el pla d'acció

Per l'avui i
pel demà

Ajuntament
de Vilafant

Pla d'acció local a Vilafant

PALS

Des de l'Ajuntament s'ha elaborat El Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat, (PALS) de Vilafant. Aquest s'ha dut a terme durant gairebé un any amb la col·laboració d'una empresa externa consultora, ADEDMA.

El PALS s'ha desenvolupat en tres fases:

a) Memòria

En la memòria es descriuen amb detall :

- ÿ Aspectes ambientals (residus, energia, aigües, contaminació atmosfèrica, soroll, urbanisme, sistemes naturals, etc.)
- ÿ Aspectes econòmics (zona de dependència del municipi, comerç i serveis, indústria, agricultura i ramaderia i treball)
- ÿ Aspectes socials (habitatge, salut, educació, cultura, sensibilització ambiental, participació ciutadana, identitat, etc.)

b) Diagnosi

A partir de les dades recollides en la memòria i mitjançant un procés de participació ciutadana que ha culminat en fòrums de participació ciutadana, s'assenyalen i prioritzen els aspectes positius i els més problemàtics de Vilafant. S'ha obtingut així, per a cada un dels aspectes de la memòria, un conjunt de punts forts i punts febles de la nostra vila claus per a decidir i prioritzar el que s'ha de fer en un futur proper.

c) Pla d'Acció Local

A partir de la diagnosi i mitjançant un procés participatiu similar, es determinaran i prioritzaran els projectes a realitzar en el futur proper que permetran millorar la qualitat de vida dels ciutadans sense perdre de vista l'objectiu de la sostenibilitat.

Aquests tres documents i els seus annexos corresponents es troben a disposició del ciutadà a l'Ajuntament. La Diagnosi comprèn els aspectes i les valoracions tant tècniques com les dels propis ciutadans de Vilafant que van realitzar durant els fòrums de participació. En el cas del Pla d'Acció s'incorporaran en un futur les aportacions dels ciutadans que resultaran a partir del present document i dels propers fòrums de participació que es duran a terme.

El present document, **DECLARACIÓ DE DESENVOLUPAMENT LOCAL SOSTENIBLE DEL MUNICIPI DE VILAFANT**, és informatiu, de caràcter divulgatiu i està dirigit a la població del municipi en general.

És un document resultat d'un treball de recopilació, anàlisi i síntesi d'un conjunt d'estudis i informes i s'ha elaborat a partir de les conclusions extretes del diagnòstic ambiental municipal i dels projectes de futur establerts en el Pla d'Acció Ambiental.

El document s'estructura en tres parts:

1. El camí recorregut de Rio a Aalborg

Bases per a l'establiment de l'Agenda 21 Local del municipi de Vilafant

2. El municipi de Vilafant:

Síntesi de la diagnosi del municipi de Vilafant: aspectes ambientals, urbanístics, econòmics i socials

3. Cap a l'Agenda 21 de Vilafant:

Síntesi del Pla d'acció Ambiental cap a la Sostenibilitat del municipi de Vilafant

L'objectiu del present document és informar i fer partícips als ciutadans de Vilafant en l'Agenda 21 Local del seu municipi, alhora que ha de servir de base per a la nova etapa de participació ciutadana envers l'Agenda 21 de Vilafant que tot just ara s'inicia. Aquest document és doncs un punt de sortida cap al desenvolupament sostenible del municipi de Vilafant.

El present document conté doncs un resum de la Diagnosi i del Pla d'Acció Local. La síntesi de la Diagnosi contempla tant la diagnosi tècnica com les aportacions claus fetes pels ciutadans en els fòrums de participació.

L'equip de tècnics d'ADEDMA en desenvolupar el Pla d'Acció Local de Vilafant ha destacat un conjunt de projectes considerats *projectes emblemàtics*¹ en el desenvolupament de l'Agenda 21 Local del municipi. Aquests projectes s'han destacat per ser projectes de gran complexitat, que comporten inversions molt importants, que tindran un efecte multiplicador dins l'Agenda 21 de Vilafant i/o que requeriran la intervenció de molts agents públics i privats per al seu desenvolupament.

---

¹ Aquests projectes emblemàtics estan considerats a banda i són l'eix principal del Pla d'Acció Local de Vilafant (estan assenyalats en el present document amb un signe d'estel)

EL CAMÍ RECORREGUT DE RIO A AALBORG

Vilafant ha pres el compromís desenvolupar una Agenda 21 Local i el punt de sortida ha estat elaborar un Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat. Amb tot això Vilafant ha passat a ser un dels municipis que té la voluntat i el compromís de contribuir al desenvolupament sostenible del planeta, és a dir, un model de desenvolupament que cobreixi les necessitats del present sense comprometre la capacitat de les generacions futures per a satisfer les seves. Aquest model s'ha de basar en una relació diferent amb els recursos naturals, preservar la natura, millorar la qualitat ambiental i la salut de les persones i repartir més equitativament l'ús dels recursos i els beneficis dels mateixos.

L'Agenda 21 Local té el seu origen en la Conferència de les Nacions Unides per al Medi Ambient i el desenvolupament que es va celebrar a Rio de Janeiro l'any 1992 (coneguda com a Cimera de la Terra). De la Cimera van sorgir dos tractats internacionals, dues declaracions de principis i un programa d'accions de gran abast per al segle XXI: l'Agenda 21.

En aquesta conferència s'invitava a les ciutats a elaborar els seus Plans d'Acció per afrontar els nous reptes ambientals del segle XXI.

L'any 1994 es va celebrar la Conferència Europea de Ciutats i Pobles Sostenibles a Aalborg i d'aquesta va sorgir la Carta d'Aalborg, un document mitjançant el qual els municipis europeus participants es van comprometre a participar en les iniciatives locals de l'Agenda 21 -l'AGENDA 21 LOCAL- i desenvolupar programes a llarg termini que permetin avançar vers el desenvolupament sostenible.

La ciutat és la unitat territorial, administrativa i política mínima operativa mínima perquè tingui èxit i sentit la implantació de les polítiques de sostenibilitat. Cal pensar globalment (a nivell planetari) i actuar localment (a nivell municipal). La tendència de la població en el món és a concentrar-se en les ciutats i, per tant, solucionant els problemes mediambientals de les ciutats se solucionaran la major part de problemes mediambientals globals.

Arreu del món centenars de municipis treballen ja en iniciatives de l'Agenda 21 i durant els darrers anys han aparegut nombroses xarxes de ciutats sostenibles que actuen de forma cooperativa.

L'Agenda 21 Local és un model de diagnosi i formulació de polítiques municipals de sostenibilitat, que té com a objectiu avaluar l'estat ambiental, social i econòmic d'un territori a fi d'iniciar, amb la participació ciutadana, un procés gradual de canvi vers un model sostenible de ciutat. Amb la signatura de l'Agenda 21 i l'elaboració de l'Agenda 21 local els municipis i els seus ciutadans adquireixen el compromís davant la resta de ciutats i posen de manifest la voluntat de desenvolupar un entorn urbà més saludable i de qualitat per a les persones, en equilibri amb els recursos i l'entorn natural.

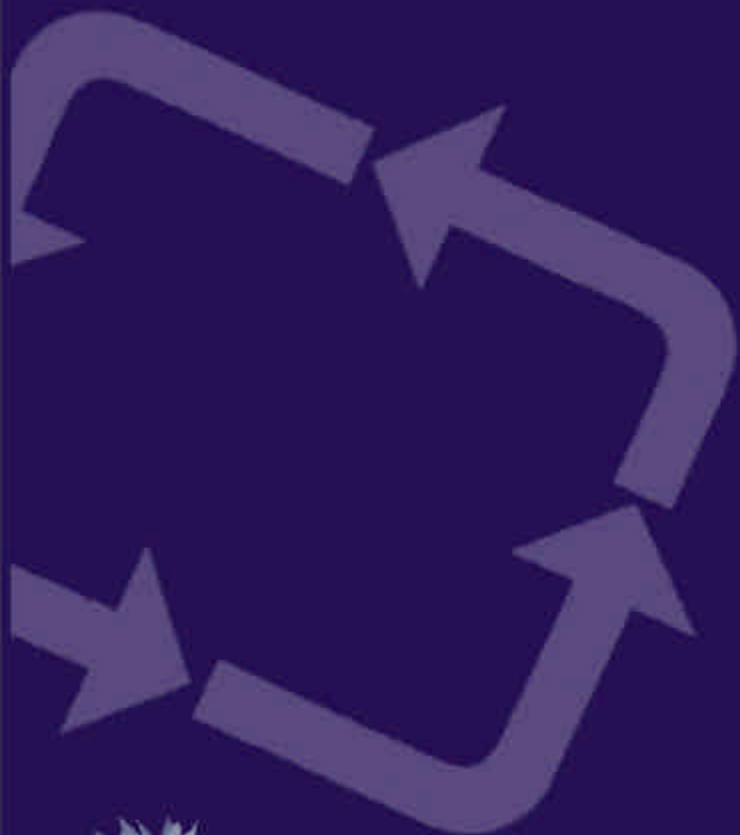
L'Agenda 21 de Vilafant és doncs, com totes les agendes, un conjunt de compromisos –ambientals, socials, econòmics i urbanístics– que s'acorda realitzar en un període de temps (un període de temps que fa referència al nou segle que s'acaba d'encetar).

setembre 2001

EL MUNICIPI DE VILAFANT

síntesi de la diagnosi de Vilafant

Per l'avui i
pel demà

RESIDUS

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

El model de desenvolupament actual requereix una gran quantitat de primeres matèries i alhora, genera un enorme volum de residus que tornen amb efectes negatius sobre el medi natural. La nostra societat serà més sostenible en la mesura en què sigui capaç de disminuir la necessitat de primeres matèries, redueixi el volum de residus generats i gestioni els seus residus amb el mínim impacte sobre el medi.

DIAGNOSI

Punts forts – Oportunitats

- Vilafant disposa de deixalleria que, si bé no està homologada amb la nova llei de residus, compleix amb la seva funció.
- No s'han detectat queixes significatives sobre la recollida de residus
- La producció de residus industrials no reaprofitables a Vilafant és molt baixa.

Punts febles – Amenaces

- La producció de residus urbans per persona i dia és, actualment, superior a la mitjana catalana.
- Les fraccions de residus recollits mitjançant la recollida selectiva, són d'un 3,3% dels residus totals, molt baixes, tot i ser lleugerament superiors a la mitjana catalana.
- La fracció orgànica dels residus no se separa en origen ni es reaprofitava. De fet no es fa a nivell comarcal, malgrat que la llei de residus del 1993 obliga a fer-ho als municipis de més de 5000 habitants.
- S'han detectat 26 petits abocadors incontrolats de residus que, tot i que no suposen un gran volum, sí creen un gran impacte visual.
- S'ha detectat en els fòrums de participació ciutadana que hi ha una mancança de recollida de piles al municipi.

AIGÜES

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

Especialment a la mediterrània, l'aigua és un recurs escàs, molt preuat i que s'ha de gestionar amb criteris de sostenibilitat. S'ha d'evitar la seva contaminació en estat natural, ha de poder continuar circulant i donant vida als nostres rius i ha de poder arribar en bones condicions a tots els ciutadans, que l'han d'utilitzar moderadament i no contaminar-la amb productes nocius que impedeixin la seva depuració. Una vegada utilitzades, les aigües residuals s'han de depurar abans de ser abocades, de forma que el seu impacte sobre el medi sigui mínim.

DIAGNOSI (AIGÜES)

Punts forts – Oportunitats

- Des de maig de l'any 2000 el control i vigilància de la qualitat de les aigües és realitzat sistemàticament per una empresa aliena a l'Ajuntament: (Nutrilab).
- Les anàlisis realitzades a l'aigua subministrada mostren què aquesta és de bona qualitat per al consum humà, tot i que el nombre de registres realitzats per l'empresa Nutrilab és insuficient.
- El freàtic sobre el que es troba Vilafant no té nivells significatius de contaminació per nitrats malgrat el territori de Vilafant està considerat zona sensible a la contaminació per aquests
- El nivell de la capa freàtica és alt, té surgències a nivell de la llera del riu Manol, de forma que aquest presenta nivells significatius d'aigua neta fins i tot a ple estiu, mentre que aigües amunt i avall de Vilafant el riu es presenta eixut bona part de l'any
- Les principals empreses contaminants d'aigües residuals de Les Forques, nucli antic i El Camp dels Enginyers estan connectades a la xarxa de col·lectors que les condueix cap a la depuradora de FISERSA.
- L'Ajuntament traurà a concurs l'any 2001 el servei de subministrament d'aigua al municipi pels propers deu anys, incorporant les mesures ambientals que puguin sorgir del PALS.

Punts febles – Amenaces

- La capacitat útil del dipòsit de regulació és de 1000 m³, la meitat del que es consideraria raonable especialment tenint en compte el creixement previst de la població de Vilafant.
- El subministrament d'aigua potable depèn exclusivament de pous que l'extreuen de la capa freàtica. La seva contaminació provocaria un greu problema de desabastiment
- El consum per habitant és molt elevat (328 litres/dia de mitjana). La tipologia de les noves construccions (entremetgeres i aïllades) amb jardí agreujarà previsiblement l'alt consum.
- No es coneixen els consums d'aigua de cada una de les instal·lacions i edificis municipals així com de l'aigua utilitzada per reg municipal
- Una quantitat molt important, 606 litres/ dia, que suposen el 44,7% del consum total d'aigua potable són consums no facturats, per correspondre a edificis i instal·lacions municipals, aigua de reg municipal o fuites de la xarxa
- Tot i estar construït el col·lector d'aigües residuals de la zona industrial de Pont del Príncep, encara no s'ha resolt el contenciós entre l'Ajuntament i les empreses per la urbanització de la zona i la connexió de les empreses a aquest col·lector
- La bomba d'impulsió d'aigües residuals situada enfront de l'Ajuntament sobreix cap al torrent d'en Serra en dies de pluja.

ENERGIA

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

El model energètic de Vilafant, similar al de la resta de Catalunya i d'altres països desenvolupats, és un model fortament centralitzat, amb grans centres productius o transformadors d'energia de tipus fòssil o nuclear, allunyats dels consumidors als que els arriben mitjançant una important xarxa de transport energètic (xarxa elèctrica, gasoductes, oleoductes i grans bótes). És un model molt malbaratador d'energia, que es perd en forma de calor en les centrals de producció d'electricitat i també en el seu transport. S'ha d'aconseguir disminuir el seu consum i, augmentar la producció d'energies renovables: com ara l'eòlica, la solar, la de biomassa, etc.

DIAGNOSI (ENERGIA)

Punts forts – Oportunitats

- El consum elèctric domèstic està contingut. En els últims quatre anys ha crescut per sota del creixement de la població.
- Una part significativa del consum energètic al municipi prové d'un combustible, la clova d'ametlla, subproducte d'altres processos agroindustrials, que cal qualificar com a renovable i assimilable al de la biomassa.
- L'Ajuntament està substituint les lluminàries de carrer per lluminàries de vapors de sodi, amb un millor rendiment energètic i menor contaminació lumínica.

Punts febles – Amenaces

- La xarxa de gas no arriba a tots els nuclis de població de Vilafant.
- Les energies alternatives no són utilitzades a Vilafant més que de forma testimonial per alguns veïns.
- No hi ha cap instal·lació municipal que utilitzi energies alternatives.
- L'estructura urbana entre nuclis no està preparada per als desplaçaments a peu. L'hàbit de prendre el cotxe privat pels desplaçaments curts està molt estès.

CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA I ALTRES EFECTES GLOBALS

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

La influència de la contaminació atmosfèrica té una doble vessant: la més estrictament local, causada pels contaminants clàssics: (monòxid de carboni, òxids de nitrogen, partícules en suspensió, etc.) i la més global que va molt més enllà del punt on s'estan emetent els contaminants i que afecten a tot el planeta (l'escalfament gradual de la terra o efecte hivernacle, el forat de la capa d'ozó) o una regió extensa (pluges àcides). Aquests són problemes que han de ser tractats des de tots els àmbits, també el local.

Seràn actituds sostenibles aquelles que vetllin per la disminució de les emissions a l'atmosfera de contaminants clàssics, com el CO₂ i d'altres gasos d'efecte hivernacle, tant directes (consum de benzina, gasoil, gas natural,...) com indirectes (obtenció d'electricitat); les que evitin les emissions de gasos que alterin la capa d'ozó (aerosols i d'altres) i les que procurin la disminució de pluges àcides, produïdes especialment per les emissions d'òxids de sofre (obtenció d'electricitat).

DIAGNOSI

Punts forts - Oportunitats

- A Vilafant no hi ha indústries que provoquin contaminació ambiental significativa.
- Les vies de comunicació estan molt obertes, facilitant la dispersió dels contaminants causats pel trànsit.
- El règim de vents (Tramuntana) facilita la dispersió dels contaminants que es puguin emetre.

- S'està implantant acceleradament el gas natural, poc contaminant, en substitució d'altres combustibles com el gasoil, molt més contaminant

Punts febles-Amenaces

- Ús dels carrers interns de Vilafant com a variant per part de les persones que viuen en els pobles situats sobre la N-260 i treballen a les indústries de la zona propera a Pont del Príncep sobre la N-II
- Increment en el nombre de vehicles que circulen per l'autopista

MOBILITAT

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

El model de desenvolupament actual va lligat inexorablement a la utilització del vehicle privat i al foment de la mobilitat. La unitat urbana és supramunicipal o comarcal, és a dir, generalment hom no treballa i viu al mateix municipi i això implica una gran quantitat de desplaçaments diaris. A tot això cal afegir la mobilitat en el mateix treball, per oci, etc. La xarxa d'infraestructures viàries i la facilitat de desplaçament en vehicle privat propicia un ús abusiu del mateix i fins i tot la seva dependència.

Aquest model comporta un consum excessiu de recursos energètics, un augment dels nivells de contaminació atmosfèrica i acústica i una important pèrdua de temps destinada als desplaçaments i als problemes de trànsit.

La nostra societat serà més sostenible en la mesura que disminueixi l'ús del vehicle privat i que aconsegueixi disminuir la mobilitat innecessària. També cal tenir present que l'ús de les infraestructures viàries ha de ser coherent i respectuós amb el medi que l'envolta, ja sia urbà o no.

DIAGNOSI

Punts forts - Oportunitats

- Existeix bona comunicació amb la resta de comarques, doncs dues carreteres nacionals, la nacional N-II (que enllaça Figueres amb Girona) i la N-260 (que comunica Olot i Besalú amb Figueres) passen pel municipi i hi ha una entrada a l'autopista A-7 (pas directe del llevant català i valencià a França) tot just passat el límit del municipi.
- Existeix una xarxa de camins rurals que comuniquen els nuclis i les masies isolades.
- Existeix transport escolar que passa per tots els nuclis del municipi.
- Més d'un 70 % dels habitants tenen accés a peu a l'Escola en menys de 15 minuts, tot i que l'estat dels vials és perillós per als vianants en nombrosos casos.
- L'Ajuntament està iniciant obres per a ampliar/millorar la xarxa de carrils per a les bicicletes i vianants.

Punts febles - Amenaces

- El municipi està segregat per una xarxa d'infraestructures de comunicació. Les més destacades són l'autopista A-7 (creua de nord a sud el municipi) i la nacional N-260 (travessa el municipi de nord-est a sud-oest). Les intensitats mitjanes diàries de trànsit en les vies principals són molt elevades, sobretot en l'autopista A-7 (més de 20.000 vehicles diaris) i en la nacional N-II (més de 15.000 vehicles diaris). Tot això suposa problemes de fragmentació del municipi, d'impacte paisatgístic i acústic. Aquests es veuran agreujats amb el pas del TAV pel municipi en un futur.
- Hi ha carrers del municipi que són utilitzats com a variant que enllaça la carretera nacional N-II i la nacional N-260. La majoria dels vehicles que transiten per aquest recorregut són de fora de Vilafant. Com a conseqüència de tot això el nombre de vehicles diaris en aquests carrers és força elevat, comportant doncs problemes de soroll i de mobilitat principalment. L'increment de trànsit és molt acusat al carrer Mare de Déu del Mont.
- El transport privat és el més utilitzat amb diferència sobretot per motius de treball i d'estudi (tot i existir transport públic escolar). En els desplaçaments per compres tot i haver oferta de comerços a Vilafant el medi de transport més utilitzat és el vehicle privat.
- Menys del 28 % dels habitants tenen accés a peu en menys de 15 minuts al dispensari i a l'Ajuntament (on hi ha correus i els serveis socials).
- L'estat d'algunes carreteres, camins rurals i carrers del municipi suposa un perill per als vianants que els utilitzen, doncs manquen voreres, carrils per a bicicletes o estan en mal estat. Destaca sobretot el vial que enllaça el nucli antic amb El Camp dels Enginyers i el vial que connecta El Camp dels Enginyers amb Les Forques.

SISTEMES NATURALS I ESPAIS AGRÍCOLES

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

El principi 1.6 de la carta d'Aalborg manifesta que el factor limitant del desenvolupament econòmic de les ciutats és el capital natural: l'atmosfera, el sòl, l'aigua i els boscos. Cal doncs invertir en aquest capital natural.

La presència d'espais naturals i d'espais verds en el medi urbà és doncs un element essencial de la sostenibilitat de l'entorn urbà i incideix directament en l'equilibri ambiental i en la qualitat de vida. Cal potenciar els espais naturals i els conreus, protegir-los i conservar la diversitat biològica.

Els espais verds urbans espongen i permeabilitzen el teixit urbà alhora que són espais de lleure que milloren la qualitat de vida. El model de ciutat sostenible ha de mantenir una proporció adequada d'espais verds urbans i aquests han d'estar formats, en la mesura que sigui possible, per vegetació que requereixi un mínim consum d'aigua i un mínim manteniment (esporgues, aplicació de productes fitosanitaris, etc.).

DIAGNOSI

Punts forts - Oportunitats

- Actualment s'està realitzant el Pla Especial de regulació d'usos del riu Manol, que permetrà establir el límit d'usos i recuperar l'espai de ribera.
- L'Associació d'Amics del riu Manol ha realitzat un itinerari pel mateix, ha fet estudis de vegetació i de fauna i periòdicament realitza neteges.
- Abundància d'espai de camps de conreu (un 60 % del territori) i a més aquests estan intercalats amb pastures, espais i marges no conreus, vegetació de ribera i fins i tot amb presència de petits espais d'alzinar (vegetació potencial de la zona) que conflueixen en un mosaic de no menyspreable diversitat.
- Existeixen zones lligades al curs del riu Manol on les aigües no s'eixuguen mai, la qual cosa afavoreix la diversitat faunística de la zona.
- L'Alzina de Can Massanet catalogada com a arbre monumental de la Generalitat de Catalunya, és un atractiu i alhora resta protegit de qualsevol actuació més enllà de llur preservació.
- Presència de creixenar, malgrat ser escassa, s'interpreta com un signe de bona conservació del riu.
- En determinades zones urbanes s'ha potenciat l'ús de vegetació autòctona en jardins i places, malgrat no sempre.

Punts febles - Amenaces

- Quasi 70 ha que corresponien (segons el vigent Pla General Ordenació Urbana) l'any 1999 a sòl rústic i concretament a terres de conreu actualment han passat a ser urbanitzables.
- L'abundància de conreus i horts lligada a males pràctiques agrícoles podrien suposar la destrucció del bosc de ribera, rompudes i cremes de marges amb vegetació d'interès i augmentar els nivells de productes fertilitzants i pesticides en les aigües subterrànies i superficials del municipi. A això cal afegir el fet que l'aqüífer de Vilafant està catalogat com a vulnerable per contaminació de nitrats de fonts agràries.
- Manquen espais forestals (només ocupen un 0.2 % del total del territori municipal) i corredors biològics.
- Segmentació dels espais naturals causada per la xarxa d'infraestructures que travessa el municipi (l'autopista A-7, la nacional N-260, etc.), això dificulta, en part, la permeabilitat d'aquests espais i dificulta el pas dels corredors biològics. Això s'agreuja quan el TAV travessi el municipi.
- L'estat del riu Manol i de la vegetació de ribera és millorable. Hi ha espècies vegetals i animals d'especial interès les quals no disposen de cap actuació concreta per a preservar-les.

URBANISME

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

El principi 1.8 de la carta d'Aalborg manifesta la importància de les polítiques que incideixen en l'ús del sòl i la planificació del desenvolupament i el fet d'incorporar la valoració ambiental estratègica a tot el plantejament.

Actualment els sistemes urbans basen la seva competitivitat en l'ocupació extensiva del sòl i això suposa la pèrdua d'un recurs fonamental per al manteniment dels ecosistemes que garanteixin el funcionament dels cicles naturals (cicle de l'aigua, etc.)

Les ciutats han d'adoptar principis de gestió semblants als que regeixen el funcionament dels sistemes naturals a fi d'augmentar-ne la complexitat sense fomentar la dispersió urbana. El progrés cap a ciutats més sostenibles va estretament lligat a una planificació territorial.

La ciutat europea mediterrània compacta i amb usos mixtos és la més eficient per a la sostenibilitat.

DIAGNOSI

Punts forts – Oportunitats

- L'habitatge és equilibrat.. Les tipologies previstes no generen costos de repercussió inassequibles.
- El nivell d'urbanització és alt, no es detecten zones desateses.
- El grau d'execució de les zones verdes i jardins urbans és alt. Es compleixen els estàndards legals i el Pla General d'Ordenació Urbana vigent estan fixades quantitats de zones verdes i jardins urbans més grans que les mínimes.
- El grau d'equipaments socials, docents i esportius és alt. Es cobreix tot l'espectre de necessitats en l'existent i en les previsions del Pla General. Malgrat això en nombrosos casos l'accessibilitat als mateixos ha de ser amb vehicle privat.

Punts febles - Amenaces

- La claudicació general que es viu a Catalunya davant del model cultural d'habitatge unifamiliar i extensiu anglosaxó, malgrat la climatologia i els costums mediterranis, Model molt depredador de sòl i generador de grans consums energètics i de mobilitat inútil.
- La importació de la demanda de sòl i noves tipologies residencials que genera Figueres, amb la suburbialització dels nuclis tangents a aquesta ciutat i la pèrdua de vida al nucli antic.
- El nivell de satisfacció del comerç és baix. Hi ha dependència de Figueres i de comerços de carretera.
- El consum del sòl és mol alt. La densitat actual és de 10 habitatges/ha. El Pla general vigent corregeix aquest índex amb densitats autoritzades a 25 habitatges/ha, encara molt baixes.
- El tipus d'habitatge culturalment establert està poc adaptat al clima de l'Empordà i en especial e la protecció del jardí del vent. Manca una cultura de consum moderat de materials i de recursos no renovables, d'evitar els materials insalubres i introduir els que afavoreixen l'estalvi energètic.

HABITATGE

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

L'habitatge constitueix un element essencial a la vida de les persones. Les carències d'habitatge constitueixen un factor inqüestionable de deteriorament en la qualitat de vida. Així, qualsevol model de desenvolupament ha d'assegurar nivells bàsics d'habitatge.

Els models d'edificació són el reflex del tipus de model urbà. L'expansió de les ciutats ha donat lloc a la pèrdua de sòl agrícola, d'hàbitats i, a la formació d'urbs amb greus problemes de mobilitat, congestió, insuficiència energètica, etc.

L'habitatge és, a més, un element rellevant en els modes de consum energètic i material. Elements estructurals, de disseny i de materials poden determinar usos més eficients de l'energia i la generació de residus de construcció de baix impacte.

DIAGNOSI

Punts forts – Oportunitats

- Vilafant compta amb un parc d'habitatges molt nou, el 95% d'aquests es troben en bon estat.

Punts febles – Amenaces

- El preu dels habitatges nous és alt.
- Els nous habitatges projectats són de tipus molt extensiu, amb un alt consum de sòl, aigua i altres recursos.

SALUT

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

L'atenció de salut, com l'habitatge, és un element fonamental en el benestar de la societat. Totes les persones han de tenir accés a serveis de salut i plans de prevenció de malalties. Un model de desenvolupament que no es faci càrrec de la salut de les persones no serà sostenible. L'administració ha d'assegurar que totes les persones tinguin accés de manera expedita a tractaments d'urgència o crònics.

Per altra banda, la salut pot ésser abordada amb criteris de sostenibilitat; les pràctiques sanitàries són costoses, impliquen la utilització de gran quantitat de productes químics en tractaments i medicacions. Si determinades patologies són detectades a temps poden evitar el sofriment de les persones i costos econòmics i de recursos. Una estructura sostenible és aquella estructura de salut de tipus piramidal, és a dir, aquella on l'atenció primària rep el major esforç (base de la piràmide) i l'atenció especialitzada en canvi està en el pic de la piràmide.

DIAGNOSI

Punts forts – Oportunitats

- Està prevista la construcció d'un centre d'assistència primària (CAP) a Vilafant durant l'any 2002.
- L'hospital comarcal de Figueres es troba a menys de cinc minuts en cotxe del municipi de Vilafant.

Punts febles – Amenaces

- Un 40% de la població es troba insatisfeta amb el servei mèdic.

EDUCACIÓ

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

L'accés igualitari a l'educació és determinant en la igualtat d'oportunitats. L'educació constitueix un element essencial en el desenvolupament humà i és una eina important per a generar canvis socials desitjats en la línia de la sostenibilitat.

Els centres d'educació són punts d'interacció social, on els estudiants viuen i transmeten moltes de les seves experiències. És important que els centres d'educació retroalimentin a instàncies de protecció social i de benestar ciutadà.

DIAGNOSI

Punts Forts - Oportunitats

- Tots els nens i nenes de Vilafant tenen accés a una escola pública gratuïta amb instal·lacions adequades.
- Vilafant compta amb una escola pública d'educació especial.
- Els cursos realitzats des de l'Ajuntament poden ajudar a la formació dels ciutadans de Vilafant i a la integració entre nuclis.

Punts febles - Amenaces

- La recent creació de l'escola a El Camp dels Enginyers pot afavorir la no integració entre nuclis i la pèrdua de la identificació.
- Existència i manteniment de les desigualtats educacionals entre barris.

CULTURA, ASSOCIACIONISME, IDENTITAT I PARTICIPACIÓ CIUTADANA

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

La cultura d'un poble determina els seus valors i viceversa. La cultura és la matriu a través de la qual les persones entenen i valoren el món.

Molts dels problemes ambientals es deuen a la pèrdua de valors i pràctiques culturals insostenibles d'interacció amb l'entorn.

Per altra banda, la riquesa cultural dóna lloc a persones motivades, actives e identificades amb allò propi, conscients dels valors de la seva història i del seu entorn.

Les associacions o agrupacions socials permeten generar i agrupar idees consensuades entre diversos interessos, que la societat expressi valors més enllà dels interessos particulars a través d'una ètica comunitària. Al mateix temps, l'associació de persones augmenta la capacitat d'acció dels grups i generen identitat. La posada en pràctica de la sostenibilitat requereix de les associacions com a nodes de canvi social, per a la discussió i el consens de mesures de canvi.

La participació és valorada almenys per tres raons:

Com a manera d'articular els canvis, en involucrar a les persones en un procés en el que aquestes seran els agents actius i, sense els quals el procés té elevades probabilitats de fracàs.

Com a forma de millorar la qualitat de la informació per a la presa de decisions en ambients d'incertesa.

En aplicar principis democràtics i de responsabilitat sobre les situacions complexes i urgents que moltes vegades no posseeixen solucions tècniques directes i que impliquen aspectes de valoració.

Les transformacions que l'ideal de sostenibilitat requereix són fonamentalment canvis socials, canvis de i des de la societat. Els canvis socials no són fàcils de produir, existeixen fortes barreres d'inèrcia cultural i de temor front el que és nou, els canvis són amenaces a la identitat i a les estructures de poder, fet que obliga que aquests es generin i es desenvolupin a través de la participació des de dintre de la comunitat.

DIAGNOSI

Punts forts-Oportunitats

- Hi ha oferta cultural de Figueres, a molt poca distància de Vilafant
- Hi ha una oferta diversa d'associacions culturals a Vilafant: Colla gegantera i grallera, Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria, etc.
- Ràdio Vilafant.
- Vilafant té un poliesportiu de Les Forques, malgrat actualment està en construcció.
- A Vilafant El patrimoni de Palol Sabaldòria com a conjunt històric i cultural quina adequació pot contribuir a la integració i identitat de Vilafant.

Punts febles-Amenaces

- L'atracció de Figueres pot dificultar la presència d'activitats culturals a Vilafant.
- Hi ha espais culturals poc utilitzats al municipi.
- La pròpia concepció d'algunes de les associacions és territorial, per nuclis, afavorint la disgregació, no existint una entitat que les agrupi.
- El patrimoni històric de Palol Sabaldòria es troba en mal estat de conservació.

SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

Molts problemes ambientals es manifesten en temps i espais que no arribem a percebre. No és fàcil advertir les conseqüències globals de les nostres pràctiques. Per això, la població ha de sensibilitzar-se sobre la problemàtica ambiental actual, a través, no només de la informació sinó d'un context crític i de la disposició a l'acció. Les bones pràctiques ambientals agafen molts camps i no són fixes. Aniran apareixent noves pràctiques i noves problemàtiques que requeriran de la col·laboració i de l'aportació d'una població sensibilitzada e informada. El sorgiment de conflictes ambientals requerirà que certs criteris que la població estima valuosos estiguin declarats explícita e implícitament.

DIAGNOSI

Punts forts-Oportunitats

- Activitats de l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria.
- Radio Vilafant, Revistes Veïns, de difusió municipal i Ressons, de difusió dins de l'àmbit de Les Forques, en tant que vehicles de sensibilització ambiental.

Punts febles-Amenaces

- Manca de conscienciació, "no es recicla".
- Manca de campanyes d'educació ambiental promogudes per l'Ajuntament.

INDÚSTRIA

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

El nostre model de societat requereix una ingent producció de béns. Un desenvolupament industrial sostenible serà el que sigui capaç d'emprar la millor tecnologia disponible des del punt de vista ambiental i des del punt de vista del cicle de vida del producte, minimitzant al màxim el seu impacte sobre el medi. L'escala d'activitat de la indústria la situa com el principal generador de residus perillosos i contaminants, així com el principal consumidor de recursos energètics i materials.

Però des del punt de vista municipal, també serà necessari que les indústries hi siguin i es mantinguin per mantenir l'activitat econòmica municipal.

DIAGNOSI

Punts forts - Oportunitats

- L'oferta industrial del municipi és diversa.
- Les indústries del municipi no són conflictives pel que respecte a la contaminació i algunes d'elles estan certificades ambientalment (ISO 14000).
- En general les indústries del municipi són fortes, la qual cosa comporta que puguin assumir costos per aplicar mesures ambientals.

Punts febles - Amenaces

- Hi ha un nucli industrial molt proper al nucli urbà de Les Forques.

AGRICULTURA I RAMADERIA

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

De la mateixa manera que la indústria, l'agricultura i ramaderia són pilars de l'economia. Són activitats lligades a un tipus de vida vinculada a la terra i al paisatge amb importants conseqüències culturals.

A més l'agricultura i la ramaderia són fonamentals en l'oferta d'alimentació. La qualitat dels productes que s'obtenen té una incidència directa en la sanitat.

Des d'un punt de vista de sostenibilitat ambiental, les noves formes de producció agrícola i ramadera poden generar greus perjudicis sobre els hàbitats naturals, contaminar sòls i aigües (superficials i subterrànies), potenciar la resistència a plagues i malalties, etc. Una producció intensiva i les males pràctiques agropecuàries poden contribuir a tots aquests problemes ambientals i, fins i tot, causar danys irreversibles. Entre les males pràctiques agrícoles destaquen l'excés de consum d'aigua, l'abús de fertilitzants i plaguicides i la mala gestió dels residus generats en aquestes activitats.

Cal anar cap a un model sostenible d'aquestes activitats, restant lluny de causar els greuges esmentats i aconseguint que aquestes activitats siguin compatibles amb l'entorn.

DIAGNOSI

Punts forts – Oportunitats

- Vilafant té un alt percentatge de sòl agrícola
- L'agricultura i la ramaderia és de tipus familiar no intensiva.
- La majoria de cultius són de secà, la qual suposa una disminució important en la problemàtica de manca d'aigua.
- Els sòls agrícoles poden admetre els residus ramaders del municipi donada la seva extensió i la poca quantitat d'aquests. això suposaria a més un estalvi de fertilitzants químics.

Punts febles – Amenaces

- Les males pràctiques agrícoles podrien suposar augmentar els nivells de productes fertilitzants i pesticides en les aigües subterrànies i superficials del municipi. A això cal afegir el fet que l'aqüífer de Vilafant està catalogat com a vulnerable per contaminació de nitrats de fonts agràries.
- Desordre urbanístic causat per la presència d'horts marginals al municipi.

COMERÇ I SERVEIS

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

El model de comerç que s'està imposant a Catalunya, paral·lelament al model urbanístic extensiu, és el model centralitzat de grans àrees comercials, monopolitzador de riquesa, allunyades de les àrees residencials, als que s'arriba en vehicle privat. És un model molt malbaratador d'energia, impersonal, oposat al del comerç tradicional, de proximitat, de desplaçaments a peu, fomentador de relacions personals, més adaptat al món mediterrani, en definitiva, més sostenible al que caldria tendir. El comerç és també un important consumidor de recursos i generador de residus; és important que se sotmeti a pràctiques ambientalment correctes.

DIAGNOSI

Punts forts - Oportunitats

- Vilafant disposa d'una àmplia oferta de comerços i serveis tot i el seu poc pes específic poblacional.
- L'oferta de comerços i serveis a Vilafant és de tipus sustentable, doncs restà lluny del tipus d'oferta de grans superfícies (comerç concentrat).

Punts febles - Amenaces

- En algunes zones no estan coberts els serveis de primera necessitat, la qual cosa implica un desplaçament.
- Hi ha una tendència general d'atracció pel model de comerç concentrat en detriment del petit comerç. Això suposa que els comerços i serveis que actualment hi ha a Vilafant estiguin desfasats respecte als hàbits i tendències de consum actuals.

TREBALL

PRINCIPIS DE SOSTENIBILITAT

No és concebible una societat sostenible en la que un sector significatiu de la mateixa es trobi a l'atur. La societat ha d'estar equilibrada. Els desequilibris produïts per les bosses d'atur passen davant de qualsevol altre problema ambiental i provoquen situacions no sostenibles a mig i llarg terme. La planificació municipal haurà de corregir aquestes situacions i preveure els mecanismes necessaris per què no es produeixin en el futur.

DIAGNOSI

Punts forts – Oportunitats

- Vilafant té nivells d'atur baixos.
- L'atur està definit en grups d'edat i ocupació, la qual cosa permetria elaborar plans específics d'ocupació.

Punts febles – Amenaces

- Tot i el baix nivell d'atur cal destacar un elevat nivell d'atur femení.

CAP A L'AGENDA 21 DE VILAFANT

síntesi del pla d'acció local

Per l'avui i
pel demà

LÍNIA ESTRATÈGICA 1: INFORMACIÓ AMBIENTAL

PROGRAMA 1.1: OFICINA D'INFORMACIÓ AMBIENTAL

- Acció 1.1.1 Biblioteca d'informació ambiental
- Acció 1.1.2 Seguiment de la implantació del PALS de Vilafant
- Acció 1.1.3 Obtenció i sistematització de la informació ambiental significativa
- Acció 1.1.4 Assessorament al ciutadà sobre millores ambientals a l'edificació (assistència municipal a l'adaptació dels edificis a les noves ordenances)
- Acció 1.1.5 Exposició d'aparells estalviadors d'energia, aigua, electricitat, etc.
- Acció 1.1.6 Coordinació de les campanyes ambientals anuals

PROGRAMA 1.2: INFORMACIÓ AMBIENTAL DE GESTIÓ PER L'AJUNTAMENT

- Acció 1.2.1 Quadre de comandament ambiental de l'Ajuntament
- Acció 1.2.2 Programa de bones pràctiques ambientals a l'Ajuntament

PROGRAMA 1.3: INFORMACIÓ AMBIENTAL ALS CIUTADANS

- Acció 1.3.1 Elaboració i manteniment del sistema d'informació amb els ciutadans

ACCIÓ 1.1.1 BIBLIOTECA D'INFORMACIÓ AMBIENTAL

Prioritat: Mitja

Es proposa en aquesta acció la creació d'un fons de consulta en temes ambientals a l'abast de tots els ciutadans, que estigui compost per revistes de difusió gratuïta, per revistes de difusió per subscripció i llibres relacionats amb el medi ambient.

El Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, la Cambra de Comerç de Barcelona, l'Institut Català de l'Energia, el Centre per l'Empresa i el Medi Ambient, les Diputacions de Girona i Barcelona, el Ministeri de Medi Ambient, l'Agència Europea del Medi Ambient i altres organismes públics publiquen amb periodicitat revistes i llibres d'informació ambiental i difusió gratuïta que caldria incorporar a la biblioteca ambiental.

Per una altra part, les associacions empresarials dels diferents rams relacionats amb el medi ambient també donen informacions gratuïtes, en alguns casos de gran profunditat.

Caldria que la biblioteca comptés amb un recull posat al dia de la legislació aplicable en cada moment i que proporcionés les darreres novetats en temes legislatius i de subvencions.

Finalment, seria convenient que comptés amb un pressupost anual per compra de llibres i subscripcions a revistes i per enquadernacions i material fungible.

Acció 1.1.2 SEGUIMENT DE LA IMPLANTACIÓ DEL PALS DE VILAFANT

Prioritat: Màxima

La presentació del PALS de Vilafant és un dels primers passos per anar implementant l'Agenda 21 Local i és essencial realitzar el seguiment de l'aplicació de les accions contingudes en el PALS al llarg dels propers anys, les propostes de millora a introduir i l'evolució dels indicadors ambientals de Vilafant. L'oficina d'informació ambiental s'encarregarà de realitzar aquest seguiment.

Entre les actuacions a realitzar:

- Determinació de la periodicitat en la que s'ha de realitzar el seguiment de les diferents accions compreses en el PALS
- Anàlisi de la informació obtinguda i elaboració de les propostes de correcció
- Elaboració de les propostes de realitzacions d'accions per l'any següent
- Elaboració de la informació a subministrar als responsables de l'Ajuntament (Acció 1.2.1) i a la ciutadania (Acció 1.3.1)

Acció 1.1.3 OBTENCIÓ I SISTEMATITZACIÓ DE LA INFORMACIÓ AMBIENTAL SIGNIFICATIVA

Prioritat: Màxima

S'elaborarà la documentació ambiental significativa pel municipi de Vilafant a partir de la informació recollida en el document annex a la memòria realitzada a la preparació del PALS de Vilafant.

Per la realització d'aquesta acció s'haurà de preparar una base de dades compatible amb el sistema informàtic de l'Ajuntament

S'hauran de realitzar i mantenir els contactes periòdics amb els responsables de proporcionar la informació ambiental de les empreses i institucions contemplades en el document citat.

Acció 1.1.4 ASSESSORAMENT AL CIUTADÀ SOBRE MILLORES AMBIENTALS A L'EDIFICACIÓ I SOBRE ACTITUDS AMBIENTALS POSITIVES

Prioritat: Alta

Des de l'oficina d'informació ambiental s'assessorarà al ciutadà sobre les millores ambientals a l'edificació per complir amb l'ordenança municipal d'edificació sostenible, sobre les actituds ambientals positives vers l'estalvi d'aigua, energètic, reducció de la contaminació generada i, en general, sobre tots els aspectes incorporats en les línies estratègiques plantejades en el PALS i que tenen incidència directa sobre els ciutadans.

Com a part primordial de l'assessorament, es facilitarà la gestió de les possibles subvencions a les quals es tingui dret i es facilitarà la possibilitat de comprar massivament béns específics, a preus conseqüentment més accessibles.

Si bé alguns dels aspectes ambientals contemplats estan adequadament estudiats i coneguts, d'altres són molt tècnics i requeriran l'auxili dels tècnics de l'Ajuntament i d'experts externs. La sistematització de la informació es realitzarà en bona part a partir de la preparació de les "campanyes" recollides al programa 2.2 Educació ambiental als ciutadans.

Acció 1.1.5 EXPOSICIÓ D'APARELLS ESTALVIADORS D'ENERGIA, AIGUA, ELECTRICITAT, DE MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ SOSTENIBLES, ETC. Prioritat: Mitja

En moltes ocasions, la possibilitat de poder veure el producte recomanat com estalviador d'energia, aigua, etc., pot ajudar a decidir cap a algun dels sistemes proposats. En aquesta acció es proposa la creació d'un espai on es recullin alguna de les opcions existents al mercat, espai que facilitarà la decisió de compra per part del ciutadà. Aquests espais han estat molt ben acollits a les poblacions on han estat instal·lats i solen ser finançats per les empreses fabricants.

Acció 1.1.6 COORDINACIÓ DE LES CAMPANYES AMBIENTALS ANUALS Prioritat: Màxima

Des de l'oficina d'informació ambiental s'organitzaran i coordinaran les diferents campanyes ambientals que han estat desenvolupades a la línia estratègica 2 sobre formació per a la sostenibilitat.

Acció 1.2.1 **QUADRE DE COMANDAMENT AMBIENTAL PER L'AJUNTAMENT** ***ACCIÓ EMBLEMÀTICA** Prioritat: Màxima

El projecte té com a objectius:

- Incorporar la variable ambiental en la presa de decisions del consistori de Vilafant a través de la utilització pels responsables de l'Ajuntament, polítics i tècnics, del seu propi quadre de gestió mediambiental.
- Realitzar el seguiment dels indicadors ambientals de Vilafant per valorar l'eficàcia i la implantació de les propostes del Pla d'Acció per a la Sostenibilitat i informar a l'Ajuntament i als ciutadans.
- Contribuir al desenvolupament del Sistema de Gestió Ambiental de l'Ajuntament

L'acció proposada precisarà les següents actuacions:

- Elaboració de procediments d'obtenció de la documentació necessària per conèixer la situació ambiental del municipi, seguint l'esquema de la Memòria ambiental del municipi elaborada per a la preparació del Pla d'Acció Local per a la Sostenibilitat de Vilafant
- Disseny de Quadres de Comandament dels principals responsables de l'Ajuntament
- Elaboració de procediments d'alimentació dels Quadres de Comandament de l'Ajuntament
- Equipament informàtic d'una Oficina d'Informació Ambiental

Acció 1.2.2 PROGRAMA DE BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS A L'AJUNTAMENT

Prioritat: Alta

El quadre de comandament ambiental de l'Ajuntament plantejat a l'acció 1.2.1. anterior troba el seu complement amb la implantació d'un programa de bones pràctiques municipals.

Aquests tipus de programes, destinats a millorar l'eficàcia en l'ús dels recursos emprats comencen a desenvolupar-se als diferents sectors econòmics i industrials. Així, amb la col·laboració del Departament de Medi Ambient, s'han desenvolupat els programes de bones pràctiques ambientals als sectors del vi i el cava, al sector dels plàstics, al sector de la xocolata i se n'estan desenvolupant en altres sectors.

En el món local va ser pioner el municipi de Calvià a l'illa de Mallorca i poc a poc s'han anat desenvolupant iniciatives en aspectes concrets de la gestió municipal: Ús de paper, estalvi energètic, organització de reunions, etc.)

Els temes a considerar en el desenvolupament d'un programa de bones pràctiques municipals són molt amplis:

- Racionalitzar el consum de paper (utilització de mitjans informàtics preferentment, ús de paper ecològic, ús de paper a doble cara, etc.)
- Racionalitzar l'ús de l'energia (tancament de llums i ordinadors, adaptació d'horaris al període de sol, utilitzar bombetes de baix consum, etc.)
- Recollir selectivament les deixalles.
- Comprar preferentment a proveïdors certificats mediambientalment.
- Comprar productes tenint en compte el seu ús i impacte ambiental (que no continguin PVC, gots de vidre, envasos reutilitzables, etc.)

El programa de bones pràctiques es realitzarà adaptant els programes existents a la realitat de l'Ajuntament de Vilafant.

Acció 1.3.1 ELABORACIÓ I MANTENIMENT DEL SISTEMA D'INFORMACIÓ AMBIENTAL ALS CIUTADANS

Prioritat: Màxima

Amb aquesta acció es pretén informar als ciutadans de Vilafant de tots els aspectes ambientals que siguin del seu interès, aportant des de l'oficina d'informació ambiental la màxima transparència i objectivitat en la informació subministrada.

Els punts de partida de l'acció són les accions 1.1.2 i 1.1.3 (seguiment de la implantació del PALS de Vilafant i Obtenció de la informació ambiental significativa respectivament)

Els canals d'informació s'hauran d'escollir entre els existents a Vilafant (radio Vilafant, revista Veïns, revistes de les associacions, etc.), i el seu ús s'haurà d'estudiar de forma que la població trobi la informació d'una forma sistemàtica sempre en el mateix lloc i format, permetent així un adequat seguiment de la implantació del PALS i de l'evolució ambiental del municipi.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2: EDUCAR I FORMAR PER A LA SOSTENIBILITAT**PROGRAMA 2.1: EDUCACIÓ AMBIENTAL ALS CIUTADANS**

- Acció 2.2.1 Campanya anual "Vilafant recicla"
- Acció 2.2.2 Campanya anual "A Vilafant estalviem aigua"
- Acció 2.2.3 Campanya anual "Apaga la llum"
- Acció 2.2.4 Campanya anual "Silenci si us plau"
- Acció 2.2.5 Campanya anual "Jardí mediterrani"

PROGRAMA 2.2: EDUCACIÓ AMBIENTAL A LES ESCOLES

- Acció 2.1.1 Programa d'educació ambiental basat en el riu Manol
- Acció 2.1.2 Adaptació de les campanyes anuals per a la sostenibilitat a les escoles de Vilafant

Acció 2.1.1. CAMPANYA ANUAL "VILAFANT RECICLA"***ACCIÓ EMBLEMÀTICA**

Prioritat: Màxima

Aquesta campanya, de forma similar a les altres campanyes, el que pretén és posar molt èmfasi en tots els aspectes que tenen que veure amb la recollida selectiva, per què passin a formar part de la cultura cívica dels ciutadans de Vilafant.

L'origen de la campanya està en la necessitat de disminuir la fracció de les escombraries que acaba anant a l'abocador, en l'aprofitament dels recursos que encara contenen les escombraries i en el baix índex de reciclatge detectat al municipi.

També en el fet que, si bé Vilafant encara no té recollida selectiva de la fracció orgànica, no ha de trigar molt de temps en incorporar-la.

Per un altre costat, als fòrums de participació celebrats amb motiu de la discussió de la diagnosi ambiental del municipi, els ciutadans van manifestar les següents inquietuds referides al problema del reciclatge:

- Moltes persones ignoren el que s'ha de reciclar i per què serveixen els contenidors.
- Es considera que, en algun cas, els contenidors de reciclatge es podrien reubicar per fer-los més accessibles a tothom.

Campanya destinada a disminuir els residus abocats generats pels habitants de Vilafant i a augmentar la taxa de reciclatge.

L'acció comprèn les següents actuacions:

- Tríptic informatiu
- Subvencions d'aparells individuals de compostatge
- Espai de compostatge a les deixalleries
- "Et regalem compost a canvi de la teva verdura"
- Reubicació dels contenidors
- Aprendre a separar a les escoles
- "Vigilants de contenidors"

La campanya tindrà dos eixos principals:

- Millorar el reciclatge
- Introduir el compostatge com a procediment d'aprofitament de la fracció orgànica

Per millorar el reciclatge, per un costat està la reubicació de contenidors, en la que es tracta d'analitzar, en els casos on es trobin molt allunyats de les cases, ubicacions més properes dels contenidors existents o de nous contenidors.

Per un altre costat, les actuacions "Aprendre a separar a les escoles" i "vigilants de contenidors" són actuacions relacionades on, per un costat, un personatge emblemàtic "enva-sense" ensenya als alumnes de primària què i com s'han de separar els residus i, durant uns dies, reparteix tríptics, visita alguna casa i parla amb els veïns ensenyant l'adequat ús dels contenidors.

Per a introduir el compostatge, es proposa utilitzar la part frontal de la deixalleria per ubicar-hi una pila de compostatge de les restes de sega i poda municipals. No cal que sigui molt gran, el seu interès és demostratiu. Aquesta pila es recolliria en un tancat lleuger de fusta que permetés el seu airejament natural. Una vegada el compost estigués en condicions, s'aprofitaria per les necessitats dels jardins municipals i es canviaria als veïns per la seva "verdura". Paral·lelament es desenvoluparia una campanya individual de compostatge amb subvencions d'aquests aparells.

Acció 2.1.2. **CAMPANYA ANUAL "A VILAFANT ESTALVIEM AIGUA"** ***ACCIÓ EMBLEMÀTICA** Prioritat: Màxima

Campanya destinada a conscienciar als ciutadans de la necessitat a reduir el consum d'aigua a les cases, atès l'alt nivell de consum detectat. L'acció comprèn les següents actuacions:

- Tríptic informatiu
- Presentació dels sistemes d'estalvi d'aigua i d'una exposició sobre l'aigua a Catalunya i a Vilafant
- Realització de documents formatius per a les escoles. Aquesta actuació queda recollida a l'acció 2.1.2.

Acció 2.1.3. **CAMPANYA ANUAL "APAGA LA LLUM"** ***ACCIÓ EMBLEMÀTICA** Prioritat: Màxima

El consum energètic pot convertir-se en un greu problema ambiental que cal controlar.

L'acció comprèn les següents actuacions:

- Tríptic informatiu
- Presentació dels aparells estalviadors d'energia i jornada d'estalvi energètic. Aquesta jornada s'organitza amb l'Associació de Professionals d'Energies Renovables de Catalunya (APERCA) i consisteix en una exposició d'aerogeneradors i panells solars i fotovoltaics que aporten els propis associats.
- Presentació de les subvencions de l'Institut Català d'Energia (ICAEN), del Departament de Medi Ambient i de les específiques de l'Ajuntament per a instal·lacions d'energies renovables.

Acció 2.1.4. **CAMPANYA ANUAL "SILENCI US PLAU"** ***ACCIÓ EMBLEMÀTICA** Prioritat: Màxima

Es proposa conscienciar a les persones, tant les que pateixen com les que generen soroll, de la importància de la tranquil·litat diürna i nocturna per a gaudir d'un medi ambient agradable. Dins de la campanya, per la disminució del soroll i de la seva percepció, es desenvoluparan mesures encaminades al control del soroll i a l'aïllament acústic de les cases.

L'acció comprèn les següents actuacions:

- Tríptic informatiu
- Reunió explicativa amb els veïns del carrer Comerç i l'autopista per presentar les mesures adoptades per disminuir el problema de soroll al seu carrer i, en particular, fer la presentació de les subvencions destinades a la substitució de les finestres per finestres amb vidre aïllant de doble fulla (tipus climalit)
- Compra d'un sonòmetre. El sonòmetre és un aparell per a controlar el soroll de vehicles, motocicletes, indústries i activitats sorolloses, etc per part de l'autoritat municipal.
- Control periòdic de les motocicletes sorolloses als diferents carrers de Vilafant
- Control dels gossos sorollosos

Acció 2.1.5. **CAMPANYA “JARDÍ MEDITERRANI”**

*ACCIÓ EMBLEMÀTICA

Prioritat: Màxima

L'acció comprèn les següents actuacions:

- Transformació dels jardins de l'entrada a l'Ajuntament (gespa) en un jardí de tipus mediterrani, perquè sigui exemplificador i com a exposició de plantes autòctones
- Tríptic informatiu
- Exposició fotogràfica de diferents jardins (similars en dimensions als de Vilafant) mediterranis, amb identificació de les espècies.
- Situar en l'exposició mostres de jardins mediterranis (pedres, plantes, etc.).
- Regalar una planta mediterrània a tothom qui visiti l'exposició.
- Negociar amb els jardineros, floristes i viviers de les rodalies un descompte durant uns períodes determinats a tots els vilafantencs que comprin plantes mediterrànies.

Acció 2.2.1. **PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL BASAT EN EL RIU MANOL**

Prioritat: Mitja

En els centres d'educació, en general, hi ha una manca d'eines en matèria d'educació ambiental doncs encara hi ha un buit en els programes de formació (manca d'exigències curriculars) i de recursos. Aquesta acció té com a objectiu pal·liar aquesta manca educativa en temes ambientals i, a més, adaptar aquest programa a l'entorn de Vilafant basant-lo en el riu Manol i els boscos de ribera associats. El projecte d'educació ambiental ha de ser per al cicle de primària doncs al municipi no hi ha instituts de secundària escoles de primària i, també, podria ser emprat per l'escola d'educació especial també present al municipi. S'adjunta un annex amb les bases d'aquest projecte.

L'acció comprèn les següents actuacions:

- Redacció d'un projecte d'educació ambiental per al cicle de primària adaptat a l'entorn del riu Manol
- Edició del projecte d'educació ambiental per a les escoles de Vilafant
- Seguiment de l'adaptació del projecte a les escoles durant el primer any

Aquest projecte pot ampliar-se a les escoles del municipi de la Conca del riu Manol. Es podria ampliar aquesta acció elaborant un projecte per als cicles formatius d'ESO i Batxillerat dels municipis veïns, de forma que s'arribaria tant als joves de Vilafant que estudien a Figueres (majoritàriament) com a la resta de joves de la comarca.

Acció 2.2.2. ADAPTACIÓ DE LES CAMPANYES ANUALS PER A LA SOSTENIBILITAT A LES ESCOLES DEL MUNICIPI   Prioritat: Màxima

Com a eina per a canviar hàbits i actituds no responsables amb l'entorn es preveu fer campanyes anuals per a sensibilitzar als ciutadans vers diferents hàbits i actituds. Aquestes campanyes aniran dirigides a la població, però l'objectiu d'aquesta acció és que vagin dirigides també específicament a les escoles de forma que simultàniament es pugui desenvolupar la mateixa campanya adreçada als ciutadans per una banda (programa 2.1) i a les escoles per una altra.

El disseny de les campanyes no és objecte d'aquesta acció (sinó de les accions contingudes en el programa 2.1). Aquesta acció té com a objectiu adaptar les campanyes ja **DISSENYADES** per a ser desenvolupades paral·lelament a les escoles. Això dona una força major a les campanyes i potencia enormement els resultats a obtenir, doncs els nens de les escoles en ser veïns del mateix municipi exerciran una certa pressió sobre els pares.

Es proposa l'adaptació de la documentació existent realitzada arreu de Catalunya per als diferents nivells formatius a les escoles de Vilafant. D'aquesta manera el cost de l'acció es reduirà tan sols al cost de l'edició dels diferents programes.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3: INFRASTRUCTURES DE SUBMINISTRAMENT I SERVEIS

PROGRAMA 3.1: SUBMINISTRAMENT I EVACUACIÓ D'AIGUA

Acció 3.1.1 Inversions de millora de la xarxa d'abastament

Acció 3.1.2 Inversions i actuacions de millora de la xarxa d'evacuació

Acció 3.1.3 Inversions i actuacions encaminades a la disminució del consum d'aigua a les dependències municipals

PROGRAMA 3.2: INFRASTRUCTURES DE GESTIÓ DE RESIDUS

Acció 3.2.1 Reubicació dels contenidors de recollida de residus

Acció 3.2.2 Recollida de piles usades

PROGRAMA 3.3: INFRASTRUCTURES DE SUBMINISTRAMENT D'ENERGIA

Acció 3.3.1 Aplicació de criteris d'eficiència energètica i estudi de l'ús d'energies renovables en noves dependències i equipaments municipals o per restaurar

PROGRAMA 3.4: INFRASTRUCTURES D'IL·LUMINACIÓ

Acció 3.4.1 Continuació amb el programa de racionalització energètica de l'enllumenat públic

PROGRAMA 3.5: INFRASTRUCTURES RELACIONADES AMB LA MOBILITAT

Acció 3.5.1 Jerarquització viària del municipi

Acció 3.5.2. Execució del projecte de camins

PROGRAMA 3.6: INFRASTRUCTURES PER A DISMINUIR LA CONTAMINACIÓ ACÚSTICA

Acció 3.6.1 Canvi de pavimentació de l'autopista A-7 i la carretera nacional N-260 al seu pas pel municipi

Acció 3.6.2 Apantallament acústic de l'autopista A-7 al seu pas pel municipi

Acció 3.1.1. INVERSIONS DE MILLORA DE LA XARXA D'ABASTAMENT

Prioritat: Mitja

Per assegurar un adequat subministrament d'aigua en cas d'avaria, aquesta acció contempla els següents aspectes:

- Construcció d'un nou dipòsit d'aigua (complementaria el dipòsit existent i proporcionaria una reserva addicional d'aigua equivalent a un dia de consum).
- Instal·lació d'una vàlvula amb comptador de connexió entre les xarxes de Vilafant i Figueres (faria possible el subministrament d'aigua a Vilafant des de Figueres i el subministrament de Figueres des de Vilafant en cas de necessitat)

Acció 3.1.2 INVERSIONS I ACTUACIONS DE MILLORA DE LA XARXA D'EVACUACIÓ

Prioritat: Mitja

Vers la xarxa d'evacuació d'aigües, trobem tres punts negres que cal estudiar i corregir: Per un costat el col·lector nord d'El Camp dels Enginyers que segueix el rec Susanna rep les aigües del barri adjacent de Figueres (Olivar Gran) que arriben des d'un col·lector amb un diàmetre superior i sobreixien ocasionalment quan plou.

Per un altre costat, es produeixen sobreiximents en època de fortes pluges a la bomba d'impulsió situada davant de l'Ajuntament, provocant vessament d'aigües negres a la riera d'en Serra.

Per últim, encara no s'ha resolt el contenciós entre els veïns i indústries de la zona de Pont del Príncep i aquests encara no estan connectats al col·lector.

Amb aquesta acció es proposa estudiar a fons els problemes de sobreiximent i arribar a un acord amb les empreses i veïns del Pont del Príncep.

Acció 3.1.3 INVERSIONS I ACTUACIONS ENCAMINADES A LA DISMINUCIÓ DEL CONSUM D'AIGUA A LES DEPENDÈNCIES MUNICIPALS

Prioritat: Alta

L'Ajuntament ha de donar exemple a la ciutadania en tots els temes relacionats amb el consum de recursos, en particular amb el consum d'aigua.

Si bé no s'ha pogut realitzar una anàlisi completa dels consums municipals d'aigua per manca de comptadors en les dependències municipals, la diferència entre la quantitat d'aigua tractada al dipòsit d'aigua i la facturada revela bé un consum molt elevat i sense control per part d'aquestes dependències o bé pèrdues a les canalitzacions

En aquesta acció es planteja realitzar el següent:

- Instal·lar comptadors en les dependències municipals que no en disposen i controlar els consums
- Substitució progressiva de les aixetes actuals per aixetes temporitzades a les dependències municipals
- Estudiar la viabilitat de sistemes de parada automàtica a les instal·lacions de reg en cas de pluja

Aquesta acció serà un punt de partida per avaluar la importància dels consums no facturats, de les fuites existents, dels consums del reg dels espais verds i, conseqüentment, per a la realització de propostes encaminades a reduir consums d'aigua.

Acció 3.2.1 REUBICACIÓ DELS CONTENIDORS DE RECOLLIDA DE RESIDUS Prioritat: Mitja

Es proposa amb aquesta acció la reubicació dels contenidors de recollida de residus, en particular els de recollida selectiva, de forma que es minimitzi la distància a recórrer pels ciutadans i, conseqüentment, es faciliti la deposició adequada dels mateixos. Una distància acceptable als habitatges seria una inferior a 150 m, però aquesta distància és incompatible en zones amb baixa densitat de població.

L'acció es desenvoluparà durant la campanya "Vilafant recicla". Al tríptic corresponent que es farà durant la campanya s'afegirà una fulla de situació dels contenidors.

Acció 3.2.2 RECOLLIDA DE PILES USADES Prioritat: Mitja

Es proposa amb aquesta acció l'organització d'un sistema eficaç de recollida de piles usades que faciliti als ciutadans la seva deposició compatible amb el medi. El Departament de medi Ambient (Junta de Residus) proporcionaria els contenidors de recollida. Aquests se situarien en botigues i l'Ajuntament (4 o 5 per nucli).

Acció 3.3.1 APLICACIÓ DE CRITERIS D'EFICIÈNCIA ENERGÈTICA I ESTUDI DE L'ÚS D'ENERGIES RENOVABLES EN NOVES DEPENDÈNCIES I EQUIPAMENTS MUNICIPALS O PER RESTAURAR Prioritat: Alta

L'objectiu d'aquesta acció és l'estudi i l'aplicació d'edificacions bioclimàtiques en les noves edificacions municipals o rehabilitacions importants. Els criteris tindran en compte:

- *L'entorn climàtic*
La temperatura exterior, l'asolellament, el vent i la humitat determinen en gran mesura les despeses econòmiques necessàries per aconseguir el benestar tèrmic.
- *Forma, orientació i distribució de l'edificació*
La forma de l'edifici determina la superfície on es produiran els intercanvis de calor entre l'interior i l'exterior. L'orientació determina l'exposició de l'edifici al sol i als vents. La distribució adequada dels espais aprofita les condicions d'asolellament al llarg del dia i les variacions al llarg de l'any per proporcionar les condicions ambientals idònies per a cada ús.
- *Els tancaments, aïllaments i inèrcia tèrmica*
El tancament ha de preservar les condicions de confort i disminuir l'intercanvi de calor entre l'interior i l'exterior. El coeficient global de pèrdues (K) ha d'ésser el més petit possible. Millorar el rendiment tèrmic de l'edifici amb la utilització de materials amb gran inèrcia tèrmica que redueixin les oscil·lacions tèrmiques de l'edifici. El grau d'aïllament de finestres i marcs afecta de manera considerable les pèrdues tèrmiques de l'edifici (instal·lació de superfinestres) i la intrusió acústica externa.
- *El tipus de sistemes de calefacció i refrigeració*
Calefacció amb sistemes de guany directe, guany indirecte (mur Trombe) i de guany separat. Sistemes de refrigeració de pèrdua directa, (mitjançant l'ombregat o la ventilació natural), sistemes de pèrdua indirecta (amb element d'emmagatzematge tèrmic o superfícies radiants) i sistemes de pèrdua separada (refredament per evaporació etc.).
- *Els sistemes d'il·luminació, encaminats a l'aprofitament de la il·luminació natural directe o reflectida i que incorporin elements de protecció dels enlluernaments*
- *Estudi d'instal·lació de panells solars o panells fotovoltaics o altres energies renovables*
L'Ajuntament haurà d'introduir plecs tècnics específics a les bases de redacció de projectes contractats externament i dissenyar adequadament els projectes redactats pel servei tècnic municipal.

Acció 3.4.1 CONTINUACIÓ AMB EL PROGRAMA DE RACIONALITZACIÓ ENERGÈTICA DE L'ENLLUMENAT PÚBLIC Prioritat: Alta

L'objectiu d'aquesta acció és continuar racionalitzant el consum energètic de l'enllumenat públic (ep), fent compatibles les següents directrius: estalvi energètic, estalvi econòmic, millora en la gestió i en el servei i compliment de la nova normativa de contaminació lumínica.

Per aconseguir l'objectiu d'aquesta acció cal continuar amb l'adequació progressiva de les instal·lacions actuals que precisin substitució i en els nous projectes d'enllumenat exterior. Les actuacions a dur a terme són les següents:

- Substitució gradual de les làmpades de vapor de mercuri (VMCC) que encara existeixen al municipi per làmpades de vapor de sodi d'alta pressió (VSAP). Implementar sistemes de doble funcionament en el cas que no es disposi, especialment sistemes de doble làmpada a la lluminària (amb làmpades VSAP i VSBP les més eficients del mercat).
- Instal·lar govern automàtic de comandament en el cas que no es disposi (cèl·lules fotoelèctriques, interruptors horaris i especialment interruptors astronòmics).
- Projectar les noves instal·lacions d'enllumenat exterior de forma que el consum sigui inferior a 1 w/m².
- Establir un sistema de manteniment preventiu, aquesta informació permetrà preveure actuacions correctores, identificar deficiències del servei i problemes de funcionament i planificar actuacions de millora i substitució de les instal·lacions.

Els criteris s'hauran d'acomplir en la redacció de projectes d'enllumenat públic, tant si són realitzats per promotors públics com privats. Això inclou projectes d'urbanització per noves instal·lacions, així com projectes de reforma de les instal·lacions actuals d'enllumenat públic.

Respecte a l'apantallament de les faroles s'hauran de respectar els límits de tolerància del flux de llum per sobre del pla paral·lel de l'horitzó FHS.

S'utilitzaran lluminàries tancades i/o apantallades d'acord amb el que s'estableix als articles 5 i 6 de la llei d'ordenació de la il·luminació exterior del 16 de maig de 2001.

Acció 3.5.1 JERARQUITZACIÓ VIÀRIA DEL MUNICIPI

Prioritat: Mitja

El municipi està travessat per diferents tipus d'infraestructures viàries (autopista, carretera nacional i carreteres comarcals) i a aquestes caldran afegir els vials urbans propis del municipi. Aquesta xarxa viària i la situació geogràfica del municipi comporten que el municipi sigui un lloc de pas per a molts vehicles al llarg del dia. Això provoca un risc d'accidentalitat tot i que s'han pres mesures per a disminuir aquest risc (posar bandes de velocitat en determinats vials urbans). S'ha detectat que a més hi ha determinats vials urbans que són utilitzats per vehicles que únicament travessen el casc urbà per a estalviar-se el pas per la carretera nacional N-260 usant aquests vials urbans com a rondes i presenten una intensitat mitjana de trànsit molt elevada pròpia d'una carretera comarcal i no pas d'un carrer urbà.

Aquesta acció té com a objectiu jerarquitzar els vials del municipi de forma que es pugui reorganitzar el trànsit del mateix i establir mesures de trànsit adequades a l'estructura viària del municipi, evitant al màxim els riscos d'accidentalitat i els impactes causats pel trànsit.

Les actuacions a realitzar són les següents:

- Estudi i jerarquització viària dels vials del municipi
- Aquest contempla l'estudi de la situació actual, una proposta d'alternatives de jerarquització, l'elecció d'alternativa òptima i la cartografia corresponent.
- Pla d'implantació de mesures correctores segons la jerarquització viària del municipi:
  - Adequació de senyalització viària
  - Bandes de velocitat, etc.

Acció 3.5.2 EXECUCIÓ DEL PROJECTE DE CAMINS

Prioritat: Alta

La xarxa de vials existent al municipi és prou àmplia i cobreix a tots els nuclis, però hi manquen més carrils per a bicicletes i una adequació de voreres i camins per a vianants. Això dificulta en gran mesura el transport alternatiu al vehicle privat per a desplaçar-se per dintre del municipi. Actualment s'ha realitzat un estudi i projecte de camins (per bicicletes i vianants) i, fins i tot, s'han executat obres d'adequació d'alguns carrils per a bicicleta. Aquest projecte també inclou la recuperació d'antics camins.

L'objectiu d'aquesta acció és executar per complet el projecte de camins impulsat per l'Ajuntament amb la finalitat de promoure el transport alternatiu al vehicle privat entre els veïns del municipi.

L'execució del projecte de camins permetrà:

- L'accessibilitat sense vehicles a tots els nuclis del municipi, a Figueres i rodalies i disminuir la circulació de vehicles dintre del municipi
- Disminuir la circulació de vehicles en itineraris curts
- Aportar vegetació de marge a les vores dels camins existents

Acció 3.6.1 CANVI DE PAVIMENT DE L'AUTOPISTA A-7 I LA CARRETERA NACIONAL N-260 AL SEU PAS PEL MUNICIPI

Prioritat: Mitja

El municipi està travessat per dues grans infraestructures viàries (l'autopista A-7 i la carretera nacional N-260) que presenten intensitats de trànsit molt elevades, la qual cosa comporta un impacte acústic per als nuclis urbans propers. Hi ha diferents mesures per a pal·liar l'impacte acústic una de les quals és utilitzar paviment porós que esmorteix el soroll produït pel rodament dels vehicles resultant menor l'impacte acústic produït pel pas de vehicles amb el que s'aconsegueixen disminucions del nivell de soroll molt significatives (inferiors a 3 decibels, o de forma equivalent, inferior al soroll que produiria la disminució del trànsit a la meitat).

L'objecte d'aquesta acció és substituir en els trams de l'autopista A-7 i la carretera nacional N-260 que travessen els nuclis urbans del municipi el paviment actual per paviment porós.

Quan es faci el repavimentat del paviment de l'autopista A-7 i la carretera nacional N-260 caldrà adaptar el projecte en els trams respectius que passen pel municipi i substituir el paviment actual per un de porós.

Acció 3.6.2 APANTALLAMENT ACÚSTIC DE L'AUTOPISTA A-7 AL SEU PAS PEL MUNICIPI

Prioritat: Alta

L'autopista A-7 travessa el municipi pel nucli antic. Això suposa un important impacte acústic per a les edificacions properes a la mateixa (escola Sol i Vent, etc.). Aquesta acció té com a objectiu minvar aquest impacte mitjançant la col·locació de pantalles que esmorteixin el soroll del trànsit de l'autopista.

Per la ubicació de l'autopista no és necessari que la pantalla sigui transparent per a minvar un possible impacte paisatgístic i, per tant, pot ser d'obra essent més econòmic el seu cost.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4: CONSERVACIÓ DELS ESPAIS NATURALS DE VILAFANT

PROGRAMA 4.1: DESENVOLUPAMENT DEL PLA D'USOS DEL RIU MANOL

Acció 4.1.1 Desenvolupament del Pla d'Usos del riu Manol

PROGRAMA 4.2: MESURES PER A CONSERVAR ELS ESPAIS NATURALS

Acció 4.2.1 Catalogació del patrimoni natural de l'entorn del municipi

Acció 4.2.2 Foment i aplicació d'un programa de bones pràctiques ambientals adreçat als agricultors

Acció 4.1.1 DESENVOLUPAMENT DEL PLA D'USOS DEL RIU MANOL

Prioritat: Màxima

L'objectiu d'aquesta acció és executar el Pla d'Usos del Manol (impulsat per l'Ajuntament), segons les fases que preveu:

- Fase I: restauració de la ribera qualificada com espai de protecció de riberes pel Pla General
- Fase II: creació del Parc de Palol Sabaldòria, inclosa la restauració dels edificis de Palol.
- Fase III: regeneració de les àrees de plantació properes a la riba
- Fase IV: conversió dels horts en un jardí d'horticultura proper al nucli

Restaria pendent la restauració en un futur de La Bòbila.

Acció 4.2.1 CATALOGACIÓ DEL PATRIMONI NATURAL DE L'ENTORN DEL MUNICIPI

Prioritat: Mitja

Actualment hi ha una certa catalogació de la vegetació de l'entorn del riu Manol i de determinades espècies de fauna realitzada per l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria. És necessari però fer un catàleg del patrimoni natural de tot el municipi entenent com a tal un inventari dels hàbitats, espècies i comunitats vegetals i faunístiques que hi ha al municipi.

El catàleg del patrimoni natural del municipi permetrà determinar criteris i actuacions de gestió concretes d'acord amb la realitat del municipi, millorant així la gestió actual (en el cas d'existir) o afavorint llur establiment.

Les accions concretes a desenvolupar en aquest projecte són:

- Catàleg d'hàbitats
- Catàleg d'espècies i comunitats
- Creació d'una base de dades
- Mapificació del patrimoni natural del territori

Acció 4.2.2 FOMENT I APLICACIÓ D'UN PROGRAMA DE BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS ADREÇADES ALS AGRICULTORS

Prioritat: Mitja

Vilafant compta amb una important superfície dedicada a l'agricultura. Això comporta una sèrie de riscos no menyspreables entre els quals destaca la contaminació de les aigües superficials i freàtiques per nitrats. L'aplicació de bones pràctiques en el sector agrícola pot fer reduir notablement la quantitat de residus produïts en aquest sector, així com la contaminació associada al mateix.

Un manual o guia de bones pràctiques en el sector agrícola adreçat als agricultors de la zona pot minvar els riscos associats a aquesta activitat. Les mesures a aplicar en gran part de casos no suposen un cost econòmic, ans al contrari suposen un estalvi i, a més, són més respectuoses amb el medi.

L'acció continuarà la redacció d'un manual de bones pràctiques, l'edició del mateix i la difusió.

LÍNIA ESTRATÈGICA 5: TERRITORIS I USOS DEL SÒL

PROGRAMA 5.1: PROGRAMA D'EDIFICACIÓ

- Acció 5.1.1 Ordenança municipal d'edificació sostenible
- Acció 5.1.2 Habitatge social difós en el teixit urbà

PROGRAMA 5.2: PROGRAMA D'URBANITZACIÓ

- Acció 5.2.1 Estudi pilot d'urbanització tipus
- Acció 5.2.2 Normes complementàries d'urbanització per als Plans Parciais
- Acció 5.2.3 Construcció del poliesportiu de Les Forques com un exemple d'arquitectura ambiental

Acció 5.1.1 ORDENANÇA MUNICIPAL D'EDIFICACIÓ SOSTENIBLE

Prioritat: Alta

L'objectiu d'aquesta acció és que tots en tots els habitatges nous construïts al municipi caldrà complir una ordenança municipal d'edificació sostenible per a obtenir la cèdula d'habitabilitat. Als habitatges existents caldrà la substitució progressiva total dels elements que la incompleixin, amb prima per assoliment d'objectius (per exemple 1 any sense taxes municipals posteriors a l'assoliment, en sol·licitar i complir amb la inspecció; recàrrec d'un any de taxa si l'any 2010 o 2020, segons temporització, no s'ha assolit). Als edificis públics existents caldrà assolir l'acompliment total l'any 2005. Als comerços se'ls exigirà en el permís d'obra menor que afecti més del 30% de la superfície, o permís d'obra major. El mateix a les empreses i com habitatge per les empreses.

Les fites a assolir mitjançant l'ordenança municipal d'edificació sostenible són les següents:

Any 2010

- Alimentació solar i/o eòlica del 40% d'energia elèctrica en tots els edificis
- Portes i finestres acomplint NTE d'aïllament i material reciclable
- Eliminació de sistemes de calefacció d'hidrocarburs i carbó
- Cisterna de recollida d'aigua de pluja per regar tots els habitatges amb jardí
- Compostadora a tots els habitatges amb jardí (mancomunable amb veïns)

Any 2.020

- Substitució de canonades de plom i PVC, per polietilè
- Envans nous desplaçables (de guix o fusta, per evitar enderroc i runa)
- Eliminació de materials nocius per la salut (aïllaments de fibra de vidre, poliuretà, etc. segons relació aprovada per la UE)
- Aixetes de baix consum, cisternes de WC de baix consum (menor capacitat d'aigua) i monocomandament amb control de temperatura als banys
- Limitació de subministrament de kW equivalent al càlcul d'electrificació si es fes amb bombetes de baix consum en tots els punts de llum, i el mateix amb els electrodomèstics
- Enjardinament amb espècies autòctones que requereixin poc reg (càlcul)

Advertiments:

- Evitar l'aire condicionat (càlcul de cost anual de consum en el projecte)
- Compartir la piscina (càlcul de cost anual de consum en el projecte)
- Projectar xarxa d'aigua recuperant aigües grises pels serveis, etc.
- Compartir i allunyar antenes i altres generadors d'ones electromagnètiques

Acció 5.1.2 HABITATGE SOCIAL DIFÓS EN EL TEIXIT URBÀ

Prioritat: Mitja

L'objectiu d'aquesta acció és facilitar habitatges per a persones amb dificultats econòmiques.

Per a dur a terme aquesta acció per cada promoció de 20 habitatges se'n destinarà un a lloguer per a desafavorits. Si la promoció és menor, deixarà a l'oficina municipal de gestió una garantia econòmica per la part proporcional, a gestionar pel propi Ajuntament.

Acció 5.2.1 ESTUDI PILOT D'URBANITZACIÓ TIPUS *ACCIÓ EMBLEMÀTICA

Prioritat: Màxima

L'objectiu d'aquesta acció és fer un estudi d'un projecte hipotètic d'urbanització d'una hectàrea genèrica, a ordenar segons els paràmetres de les zones de creixement previstes en el Pla General d'Ordenació Urbana del municipi.

Les actuacions objecte de l'estudi són les següents:

- Suggestir una solució amb vies per a vianants i pistes ciclistes
- Estudiar un sistema d'enllumenat autosuficient i no pol·lucionant
- Estudiar una pavimentació permeable, amb materials de fonts renovables
- Proposar un arbrat i uns arbusts que absorbeixin soroll i contaminació, de baix manteniment
- Projectar una xarxa separativa que emmagatzemi les aigües pluvials per reg
- Estudiar quins elements poden ser compartits per veïns per a reduir feines i costos de manteniment individual: compostatge, magatzematge d'aigua de pluja, pre-reciclatge d'aigües grises, antenes, piscines, garatges, etc.
- Comparar els costos de manteniment amb els d'urbanització convencional

Acció 5.2.2 NORMES COMPLEMENTÀRIES D'URBANITZACIÓ PER ALS PLANS PARCIALS

Prioritat: Alta

Aplicació del model d'urbanització tipus en les operacions de creixement urbà del municipi.

Acció 5.2.3 CONSTRUCCIÓ DEL POLIESPORTIU DE LES FORQUES COM UN EXEMPLE D'ARQUITECTURA AMBIENTAL *ACCIÓ EMBLEMÀTICA Prioritat: Màxima

La construcció del Poliesportiu de Les Forques suposarà una gran oportunitat de millora per al municipi. Permetrà la creació d'un punt de trobada per a joves i grans, que fomentarà la interrelació dels diferents nuclis.

En aquesta acció es pretén aconseguir que el poliesportiu sigui també un exemple d'arquitectura bioclimàtica, des del màxim nombre d'aspectes recollits a l'ordenança municipal d'edificació sostenible.

LÍNIA ESTRATÈGICA 6: INCENTIVS A LA SOSTENIBILITAT

PROGRAMA 6.1: INCENTIVS A LA SOSTENIBILITAT

- Acció 6.1.1 Subvenció per ús de la deixalleria
- Acció 6.1.2 Finançament parcial del cost de substitució dels vidres dels dormitoris de les cases situades al carrer comerç i a prop de l'autopista
- Acció 6.1.3 Bonificacions fiscals i altres subvencions adreçades a la instal·lació d'energies solars o altres energies renovables al municipi
- Acció 6.1.4 Finançament parcial del material per a la substitució d'elements d'il·luminació més eficients energèticament als comerços

Acció 6.1.1 SUBVENCIÓ PER ÚS DE LA DEIXALLERIA

Prioritat: Mitja

En aquesta acció es proposa que l'Ajuntament subvencioni a les famílies que utilitzen la deixalleria amb una reducció de la taxa d'escombraries, amb un descompte a final d'any a partir d'un determinat nombre de visites mensuals.

Acció 6.1.2 FINANÇAMENT PARCIAL DEL COST DE SUBSTITUCIÓ DELS VIDRES DELS DORMITORIS DE LES CASES SITUADES AL CARRER COMERÇ I A PROP DE L'AUTOPISTA

Prioritat: Alta

És difícil arreglar la problemàtica d'excés de soroll que pateixen les cases situades a prop del carrer Comerç i de l'autopista. Una mesura molt eficaç és la de l'aïllament acústic de finestres amb vidres especials amb forta atenuació com els de tipus climalit. Es proposa que l'Ajuntament destini una partida pressupostària a finançar parcialment la substitució dels vidres antics per vidres de tipus climalit.

Acció 6.1.3 BONIFICACIONS FISCALS I ALTRES SUBVENCIONS ADREÇADES A LA INSTAL·LACIÓ D'ENERGIES SOLARS O ALTRES ENERGIES RENOVABLES AL MUNICIPI

Prioritat: Mitja

Aquesta acció té com a objectiu establir bonificacions fiscals i altres subvencions adreçades a la instal·lació d'energies solars o altres energies renovables al municipi. Es divideix en diferents actuacions corresponents a diferents tipus de bonificacions i subvencions a aplicar: disminució de la Taxa de l'IBI; impost sobre construccions, instal·lacions i obres; impost sobre activitats econòmiques i finançament d'instal·lacions

Acció 6.1.4 FINANÇAMENT PARCIAL DEL MATERIAL PER LA SUBSTITUCIÓ D'ELEMENTS D'IL·LUMINACIÓ MÉS EFICIENTS ENERGÈTICAMENT ALS COMERÇOS

Prioritat: Mitja

L'objectiu d'aquesta acció és promoure sistemes d'il·luminació eficient als comerços del municipi, finançant parcialment el material de substitució. L'acció s'haurà d'impulsar entre els comerços i associacions de comerciants del municipi. L'Ajuntament deuria establir els criteris luminotècnics adequats i la regulació dels ajuts.

LÍNIA ESTRATÈGICA 7: MANCOMUNACIÓ DE SERVEIS/COOPERACIÓ ENTRE ADMINISTRACIONS

PROGRAMA 7.1: MANCOMUNACIÓ DE SERVEIS/COOPERACIÓ ENTRE ADMINISTRACIONS

Acció 7.1.1 Consorci de la Conca del riu Manol

Acció 7.1.1 CONSORCI DE LA CONCA DEL RIU MANOL

Prioritat: Mitja

Les actuacions a realitzar en qualsevol tram de riu haurien d'estar regides per uns criteris generals de conca. És difícil programar i fer actuacions supramunicipals si no existeix un organisme regulador en el qual es regulin les actuacions.

La Conca del riu Manol no disposa d'un organisme o consorci que reguli les actuacions i sigui de caire supramunicipal.

Aquesta acció té com a objectiu crear el Consorci de la Conca del riu Manol, del qual han de formar part representants dels municipis de la conca i representants d'associacions i organismes relacionats amb el riu.

Les actuacions a dur a terme són les següents:

1. Posar-se en contacte amb els organismes, ens locals i associacions interessats i fundar el Consorci del riu Manol, amb el recolzament del Consell Comarcal i d'altres institucions interessades.
2. Establir les bases i funcions del Consorci del riu Manol
Un dels primers objectius del Consorci haurà de ser establir uns criteris generals de conca i consolidar i temporalitzar els projectes principals del Consorci, incorporant projectes actualment ja desenvolupats com és el cas dels de l'Associació d'Amics del Manol i Palol Sabaldòria.

LÍNIA ESTRATÈGICA 8: ACONSEGUIR UN BON EQUILIBRI SOCIAL A VILAFANT

PROGRAMA 8.1: FACILITAR LA COHESIÓ ENTRE NUCLIS

Acció 8.1.1 Establir activitats que suposin la trobada dels alumnes de les diferents escoles del municipi

PROGRAMA 8.2: MILLORAR LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA I AFAVORIR LA VIDA ASSOCIATIVA

Acció 8.2.1 Creació d'una comissió d'associacions del municipi i establiment d'un espai comú de reunió

PROGRAMA 8.3: MILLORAR I PACIFICAR EL TRÀNSIT URBÀ

Acció 8.3.1 Regulació de la velocitat i la circulació dintre del municipi

PROGRAMA 8.4: MILLORA DELS SERVEIS SOCIALS

Acció 8.4.1 Estudi de les problemàtiques i campanyes d'ajuda de les persones grans del municipi

Acció 8.1.1 ESTABLIR ACTIVITATS QUE SUPOSIN LA TROBADA DELS ALUMNES DE LES DIFERENTS ESCOLES DEL MUNICIPI

Prioritat: Mitja

El municipi està clarament dividit en tres nuclis de població i això propicia en gran part una certa manca d'identitat com a municipi, doncs hom se sent del nucli al qual pertany. Això es veu agreujat amb determinats fets com és el cas que al mateix municipi hi ha dues escoles d'educació primària les quals podrien ser una única escola si hi hagués un edifici suficientment gran. L'objectiu d'aquesta acció és pal·liar el distanciament entre els escolars d'educació primària del municipi organitzant, des de l'Ajuntament, activitats conjuntes per a les escoles del municipi. Aquestes activitats estaran centrades en tres dies emblemàtics. Aquests dies potenciaran l'apropament entre els veïns dels diferents nuclis del municipi essent els protagonistes els nens.

Les actuacions d'aquesta acció són les següents:

- Programació i calendari dels tres dies emblemàtics per a les escoles del municipi
- Organització de les activitats

Acció 8.2.1 CREACIÓ D'UNA COMISSIÓ D'ASSOCIACIONS DEL MUNICIPI I ESTABLIMENT D'UN ESPAI COMÚ DE REUNIÓ

Prioritat: Mitja

El municipi està clarament dividit en tres nuclis de població i això propicia en gran part una certa manca d'identitat com a municipi. Això es veu agreujat amb determinats fets com és el cas que tot i haver nombroses associacions al municipi en gran part aquestes van associades a cada un dels nuclis de població.

A més no totes les associacions disposen d'una seu o espai per a reunir-se; l'Associació de Veïns del Parc, el Club Esportiu Vilafant, La Colla Gegantera i Grallera, el Club 4X4, Amics del Manol i Palol Sabaldòria i Assemblea Local de l'associació contra el càncer, no tenen seu i per tant realitzen les reunions i trobades en llocs diferents. Seria interessant trobar un espai comú on realitzar aquestes reunions. Seria un espai on aquestes associacions sense seu podrien deixar penjats els seus calendaris d'activitats, i els seus petits rastres. Això facilitaria que hi hagués més comunicació entre elles.

Tot i que les associacions treballen generalment aïlladament coincideixen a valorar positivament els actes de la setmana Cultural i de la Festa del Carme.

Les associacions es relacionen amb l'Ajuntament de manera molt diferent en funció dels seus estatuts. Totes elles reben subvencions de l'administració municipal en funció del seu pressupost i de les activitats que realitzen.

L'objectiu principal d'aquesta acció és crear una comissió de les associacions del municipi formada per dos representants de cada una d'elles i de l'Ajuntament per a facilitar la comunicació entre les associacions i l'Ajuntament. Això permetrà realitzar activitats conjuntes entre les diferents associacions i harmonitzar les relacions entre elles.

Aquesta acció compren les següents actuacions:

1. Creació de la comissió d'associacions i establiment d'un calendari de reunions periòdiques
2. Establiment d'un espai de reunió comuna per a la comissió d'associacions i per a les associacions en general
Aquest espai podria ser inicialment el Centre de Cultura i Esbarjo (CCE) perquè és la seu de l'entitat més antiga del poble i necessita revifar-se i reconciliar-se amb la nova estructura que està adquirint el municipi, sense perdre, el seu caràcter històric.
Més endavant quan el poliesportiu estigui acabat, pot quedar convertit en el nou espai per les associacions sense seu i la comissió d'associacions.

Acció 8.3.1 REGULACIÓ DE LA VELOCITAT I LA CIRCULACIÓ DINTRE DEL MUNICIPI

Prioritat: Alta

S'ha detectat, en els carrers interiors del municipi, un excés de velocitat i el pas de motos sorolloses en hores de descans.
L'objectiu d'aquesta acció és aplicar mesures per a disminuir l'excés de velocitat i el pas de motocicletes perilloses pel casc urbà.

Les actuacions a dur a terme per assolir els objectius d'aquesta acció són les següents:

1. Regulació de la circulació en hores de descans i control, especialment, de les motos sorolloses.
Cal estudiar aquelles zones urbanes on cal limitar el trànsit de motocicletes, establir l'horari a restringir la circulació més adient i concretar el projecte de senyalització.
2. Creació d'una zona de velocitat màxima de 30 Km/h (zona 30) al nucli antic, a El Camp dels Enginyers i a Les Forques.
Cal estudiar aquelles zones urbanes on cal limitar la velocitat a 30 Km/h, definir necessitats i espais d'aparcament, concretar el projecte de senyalització i de les barreres físiques.

Per a dur a terme aquestes dues actuacions cal doncs estudiar i definir les necessitats i concretar el projecte de senyalització i barreres físiques, així com establir una ordenança per regular-ho.

Acció 8.4.1 ESTUDI DE LES PROBLEMÀTIQUES I CAMPANYES D'AJUDA DE LES PERSONES GRANS DEL MUNICIPI

Prioritat: Mitja

Al poble de Vilafant hi ha algunes persones i matrimonis grans que viuen sols. En principi tenen plena capacitat per a viure sense companyia, però hi ha moments puntuals en els que l'ajuda d'algú els és indiscutiblement necessària (a l'hora de fer la compra, de pujar la bombona de butà, d'organitzar la medicació, d'anar al metge, etc.). Durant la realització de l'Auditoria s'ha detectat una manca d'informació respecte al nombre i la identitat de les persones que es troben en aquesta situació al municipi.

L'objectiu d'aquesta acció és determinar la problemàtica concreta que presenten les persones grans de Vilafant que viuen soles i establir algun projecte o campanya d'ajuda.

Les actuacions concretes per a assolir l'objectiu determinat són les següents:

- Realització d'un estudi per tal de determinar la situació de les persones grans del municipi i quantificar quantes d'elles necessitarien ajudes.
- A partir de l'estudi anterior, comprovar la viabilitat d'un servei que es dediqués a solucionar aquests problemes i que poguessin subvencionar els mateixos interessats conjuntament i/o a través de voluntaris del mateix poble (com ja es fa actualment de forma espontània).
- En cas que el projecte sigui viable a nivell local, posar-lo en marxa organitzant aquest servei. En cas que no ho sigui, intentar buscar una solució a nivell comarcal.
- Un cop posat en marxa el servei, fer una avaluació i seguiment del projecte a través dels usuaris mitjançant els serveis socials.

DECLARACIÓ DEL DESENVOLUPAMENT LOCAL SOSTENIBLE DE VILAFANT resum de la diagnosi i el pla d'acció

Voldríem agrair a totes les entitats i
tots els ciutadans (i ciutadanes)
anònims que hi col·laboren i hi
participen, i que sense els quals no
tindria sentit el projecte de futur per
Vilafant que representa el Pla d'Acció
Local per a la Sostenibilitat (PALS).

Gràcies

Per l'avui i
pel demà